

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ NỘI VỤ

HỌC VIỆN HÀNH CHÍNH QUỐC GIA

PHẠM THỊ NGỌC ANH

LUẬN ÁN TIẾN SĨ

**QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP
VỐN ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI TRONG KHU
CÔNG NGHIỆP THUỘC VÙNG KINH TẾ TRỌNG ĐIỂM
BẮC BỘ VIỆT NAM**

Chuyên ngành: Quản lý công

Mã số: 9.34.04.03

HÀ NỘI, 2019

MỤC LỤC

LỜI CẢM ƠN

LỜI CAM ĐOAN

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

DANH MỤC BẢNG, BIỂU

PHẦN MỞ ĐẦU..... 1

1. Tính cấp thiết của đề tài 1

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu 3

2.1. Mục đích nghiên cứu của luận án..... 3

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu của luận án 4

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu 4

3.1. Đối tượng nghiên cứu 4

3.2. Phạm vi nghiên cứu 4

4. Phương pháp nghiên cứu 5

5. Giả thuyết khoa học, câu hỏi nghiên cứu và khung lý thuyết 7

5.1. Giả thuyết khoa học 7

5.2. Câu hỏi nghiên cứu 8

5.3. Khung lý thuyết nghiên cứu..... 9

6. Điểm mới của luận án..... 9

7. Cấu trúc của Luận án..... 11

CHƯƠNG 1. TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU VÀ CÁC VẤN ĐỀ CÓ LIÊN QUAN ĐẾN QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP FDI TRONG KHU CÔNG NGHIỆP..... 12

1.1. TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU TRONG VÀ NGOÀI NƯỚC CÓ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI 12

1.1.1. Các công trình nghiên cứu có liên quan đến doanh nghiệp FDI..... 12

1.1.2. Các công trình nghiên cứu có liên quan đến khu công nghiệp..... 14

1.1.3. Các công trình nghiên cứu có liên quan đến quản lý nhà nước đối

với doanh nghiệp FDI, đối với khu công nghiệp.....	16
1.2. NHỮNG VẤN ĐỀ CHƯA ĐƯỢC NGHIÊN CỨU TRONG CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ VÀ HƯỚNG NGHIÊN CỨU CỦA LUẬN ÁN	21
1.2.1. Những vấn đề chưa được nghiên cứu trong các công trình đã công bố	21
1.2.2. Định hướng nghiên cứu chính của luận án.....	22
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	24
CHƯƠNG 2. CƠ SỞ KHOA HỌC VỀ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP FDI TRONG KHU CÔNG NGHIỆP	25
2.1. LÝ LUẬN VỀ DOANH NGHIỆP FDI TRONG KHU CÔNG NGHIỆP.....	25
2.1.1. Khái niệm về doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp.....	25
2.1.2. Phân loại doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp	27
2.1.3. Vai trò của doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp.....	30
2.1.4. Đặc điểm của doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp	31
2.2. LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP FDI TRONG KHU CÔNG NGHIỆP.....	35
2.2.1. Khái niệm về quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp.....	35
2.2.2. Vai trò của quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp.....	38
2.2.3. Mục tiêu của quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp.....	40
2.2.4. Nội dung của quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp.....	41
2.2.5. Nhân tố ảnh hưởng đến quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp.....	50

2.3. KINH NGHIỆM MỘT SỐ QUỐC GIA VỀ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP FDI TRONG KHU CÔNG NGHIỆP VÀ BÀI HỌC KINH NGHIỆM.....	57
2.3.1. Kinh nghiệm một số quốc gia	57
2.3.2. Bài học kinh nghiệm có thể vận dụng trong quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam	78
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2.....	82
CHƯƠNG 3. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP FDI TRONG KHU CÔNG NGHIỆP THUỘC VÙNG KINH TẾ TRỌNG ĐIỂM BẮC BỘ VIỆT NAM.....	83
3.1. THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG CỦA DOANH NGHIỆP FDI TRONG KHU CÔNG NGHIỆP THUỘC VÙNG KINH TẾ TRỌNG ĐIỂM BẮC BỘ VIỆT NAM.....	83
3.1.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên, kinh tế, văn hóa-xã hội và chính trị có ảnh hưởng đến doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam.....	83
3.1.2. Thực trạng hoạt động của doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam.....	86
3.1.3. Những ảnh hưởng đến doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp đối với vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam	92
3.2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP FDI TRONG KHU CÔNG NGHIỆP THUỘC VÙNG KINH TẾ TRỌNG ĐIỂM BẮC BỘ VIỆT NAM	99
3.2.1. Về công tác xây dựng và thực thi chiến lược, quy hoạch và kế hoạch phát triển doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam	99
3.2.2. Về công tác ban hành và thực thi chính sách của nhà nước đối với việc	

quản lý doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam	102
3.2.3. Về công tác ban hành và thực thi pháp luật có liên quan đến hoạt động của doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam	112
3.2.4. Về công tác kiểm tra và giám sát đối với doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam	118
3.2.5. Về tổ chức bộ máy quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam.....	118
3.3. ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP FDI TRONG KHU CÔNG NGHIỆP THUỘC VÙNG KINH TẾ TRỌNG ĐIỂM BẮC BỘ VIỆT NAM.....	130
3.3.1. Những thành tựu trong quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam.....	130
3.3.2. Những hạn chế, bất cập trong quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam.....	134
3.3.3. Nguyên nhân cơ bản của những hạn chế, bất cập trong quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam.....	141
CHƯƠNG 4. PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP FDI TRONG KHU CÔNG NGHIỆP THUỘC VÙNG KINH TẾ TRỌNG ĐIỂM BẮC BỘ VIỆT NAM	146
4.1. PHƯƠNG HƯỚNG HOÀN THIỆN QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP FDI TRONG KHU CÔNG NGHIỆP THUỘC	

VÙNG KINH TẾ TRỌNG ĐIỂM BẮC BỘ VIỆT NAM.....	146
4.1.1. Bối cảnh quốc tế và trong nước tác động đến quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam	146
4.1.1. Định hướng phát triển doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam đến năm 2020 và định hướng đến năm 2030	151
4.1.3. Phương hướng hoàn thiện quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam đến năm 2020 và định hướng đến năm 2030.....	153
4.2. GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP FDI TRONG KHU CÔNG NGHIỆP THUỘC VÙNG KINH TẾ TRỌNG ĐIỂM BẮC BỘ VIỆT NAM	158
4.2.1. Đổi mới công tác xây dựng chiến lược, quy hoạch, kế hoạch phát triển doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam	158
4.2.2. Hoàn thiện các văn bản pháp luật liên quan đến doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam.....	160
4.2.3. Hoàn thiện chính sách có liên quan đến doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam.....	162
4.2.4. Tăng cường công tác kiểm tra và giám sát đối với doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam	164
4.2.5. Đổi mới/kiện toàn tổ chức bộ máy quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp FDI trong khu công nghiệp thuộc vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ Việt Nam.....	168
4.3. KIẾN NGHỊ	174

4.3.1. Kiến nghị đối với Quốc hội	174
4.3.2. Kiến nghị đối với Chính phủ và các Bộ, ngành liên quan	175
KẾT LUẬN CHƯƠNG 4.....	178
KẾT LUẬN	179
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC ĐÃ CÔNG BỐ	
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	
PHỤ LỤC	

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập, nghiên cứu hoàn thành luận án tiến sĩ này, tác giả đã nhận được sự giúp đỡ và dẫn dắt của các thầy, cô ở Khoa Đào tạo Sau Đại học, Học viện Hành chính Quốc gia; đặc biệt là các cán bộ, giảng viên của Khoa Quản lý nhà nước về Kinh tế của Học viện. Những buổi sinh hoạt chuyên môn định kỳ cho nghiên cứu sinh của Khoa chuyên môn thật sự rất bổ ích, những góp ý của các thầy, cô cũng đã giúp tác giả từng bước hoàn thiện luận án của mình.

Tác giả xin trân trọng cảm ơn tới hai thầy cô hướng dẫn khoa học đã hết lòng chỉ bảo, định hướng và hướng dẫn tác giả từng bước hoàn thành luận án này.

Đặc biệt, xin dành lời cảm ơn tới gia đình và đồng nghiệp đã giúp đỡ, chia sẻ khó khăn và động viên tác giả trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu để hoàn thành luận án này.

Xin trân trọng cảm ơn !

Hà Nội, ngày   tháng   năm 2019

Nghiên cứu sinh

Phạm Thị Ngọc Anh

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu độc lập của bản thân với sự giúp đỡ của các giáo viên hướng dẫn. Những thông tin, dữ liệu, số liệu đưa ra trong luận án được trích dẫn rõ ràng, đầy đủ về nguồn gốc. Những số liệu thu thập và tổng hợp của cá nhân đảm bảo tính khách quan và trung thực.

Hà Nội, ngày   tháng   năm 2019

Nghiên cứu sinh

Phạm Thị Ngọc Anh

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Thuật ngữ viết tắt	Thuật ngữ viết đầy đủ
ASEAN	Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (Association of Southeast Asian Nations)
BOT	Hình thức Xây dựng-Kinh doanh-Chuyển giao (Build-Operation-Transfer)
BTO	Hình thức Đầu tư-Chuyển giao-Kinh doanh (Build- Transfer-Operation)
BT	Hình thức Xây dựng-Chuyển giao (Build-Transfer)
CNH-HĐH	Công nghiệp hóa-Hiện đại hóa
CNTT	Công nghệ thông tin
ĐTNN - FDI	Đầu tư nước ngoài - Đầu tư trực tiếp nước ngoài (Foreign Direct Investment)
GCNĐKĐT	Giấy chứng nhận đăng ký đầu tư
GDP	Tổng sản phẩm quốc nội (Gross Domestic Product)
GTGT	Giá trị gia tăng
HĐND	Hội đồng nhân dân
IMF	Quỹ tiền tệ quốc tế (International Monetary Fund)
JETRO	Tổ chức Xúc tiến Mậu dịch Nhật Bản (Japan External Trade Organization)
JICA	Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (Japan International Cooperation Agency)
KCN, KKT, KCX	Khu công nghiệp, Khu kinh tế, Khu chế xuất
KTTĐ	Kinh tế trọng điểm
KOTRA	Văn phòng xúc tiến thương mại Hàn Quốc (Korea Trade Promotion Agency)